

Arkivsak

26/15915-1

Saksbehandler

Viggo Hjalmar Døhl

Saksgang

Partssammensatt utvalg

Fylkeskommunalt eldreråd

Yrkesopplæringsnemnda

Fylkeskommunalt råd for personer med
funksjonsnedsettelse

Fylkestrafikksikkerhetsutvalget

Telemark ungdomsråd

Hovedutvalg for næring, industri og
klima

Hovedutvalg for kultur, reiseliv og
frivillighet

Hovedutvalg for samferdsel

Hovedutvalg for utdanning, folkehelse
og tannhelse

Fylkesutvalg

Fylkestinget

Møtedato

29.09.2026

30.09.2026

29.09.2026

01.10.2026

01.10.2026

30.09.2026

14.10.2026

14.10.2026

14.10.2026

14.10.2026

21.10.2026

28.10.2026

Telemark fylkeskommune - Rapport 2. tertial 2026

Innstilling fra fylkesdirektøren

Fylkestinget tar tertialrapporten til orientering og gjør følgende vedtak:

1. Netto finansutgifter budsjettjusteres og avsettes til disposisjonsfond med bakgrunn i oppdaterte prognoser slik:
 - a. Renteinntekter økes med 10,6 mill. kr
 - b. Renteutgifter økes med 1,0 mill. kr
2. Årets budsjetterte pensjonskostnader inklusiv sosiale utgifter på budsjettområde Fylkeskommunale fellesutgifter reduseres med 26,7 mill. kr basert på oppdaterte prognoser fra pensjonskassene KLP og SPK og avsettes på disposisjonsfond.
3. 0,7 mill. kr flyttes fra sektor for utdanning, folkehelse og tannhelse til sektor for økonomi og virksomhetsstyring. Justeringen er en del av arbeidet med å organisere drift og vedlikehold i tråd med eiendomsstrategien. Fra 2027 får endringen en helårsvirkning på 1,9 mill. kr.
4. 1,6 mill. kr flyttes fra sektor for økonomi og virksomhetsstyring til disposisjonsfondet. Justeringen skyldes at nedriggingen av brakkeriggen ved Skogmo videregående skole er utsatt.

5. Investeringsbudsjettet endres i henhold til Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd og andre ledd.

6. Låneopptak godkjennes i henhold til kommuneloven § 14-14 på inntil 148,7 mill. kr
Låneopptaket er en reduksjon på 32,6 mill. kr mot opprinnelig budsjett 2026 på 181,3 mill. kr.

Bakgrunn og saksgang

Fylkesdirektøren legger hvert tertial frem rapporter for fylkestinget som viser utviklingen i henhold til vedtatt årsbudsjett, jf. forskrift om årsbudsjett for kommuner og fylkeskommuner § 10. Rapporten skal vise avvik fra de mål og premisser som er vedtatt i årsbudsjettet. Prognoser for året skal vises og avvik beskrives i økonomirapporten, jfr. økonomireglementet § 2.8.1.

Budsjettendringer er endringer i budsjettet nettoramme på en sektor. Det er kun fylkestinget som kan foreta budsjettendringer, med mindre det er delegert fullmakt i økonomireglementet. Det skal bare unntaksvis reises spørsmål om budsjettendringer utenom økonomirapporter hvert tertial, jfr. økonomireglementet § 2.8.2.

Det vises også til økonomireglement punkt 3.7.2 om finans- og gjeldsrapportering.

Økonomirapportering for 2. tertial 2026 blir behandlet i PSU, hovedutvalgene, fylkesutvalget og fylkestinget. Fylkesutvalget innstiller til fylkestinget. Fylkestinget gjør endelig vedtak i saken.

Saksopplysninger

Telemark fylkeskommune får strammere økonomiske rammer. Samtidig må vi bruke ressursene mer effektivt og prioritere tjenestene våre tydeligere.

Endringer i befolkningen og økte forventninger til tjenestene gjør at fylkeskommunen må tilpasse seg og omstille seg i årene som kommer.

Rapporteringen bygger på prognoser fra virksomheter og seksjoner. Dette gir fylkestinget et mer helhetlig bilde av driften i fylkeskommunen. Rapporteringen utfyller også de sektorvise oppsummeringene fra fylkessjefene.

Digital rapportering gir oversikt og kontroll. Informasjonen flyter raskere, og det blir færre manuelle feil. Dette gjør det mulig å ta raskere og bedre beslutninger.

Kommentar til vedtakspunkter:

Vedtakspunkt 1.

Økte renteinntekter skyldes både høyere rentenivå og større gjennomsnittlige innskudd enn forutsatt i budsjettet. Renteutgiftene påvirkes også av høyere rente, men effekten motvirkes av lavere lånebehov, gunstig refinansiering og rentebinding i deler av låneporteføljen. Derfor øker renteinntektene mer enn renteutgiftene.

Vedtaks punkt 2.

Nye prognoser fra KLP og Statens pensjonskasse (SPK) viser lavere pensjonsutgifter enn det som var lagt til grunn i budsjettet. KLP anslår en reduksjon på 11,2 mill. kr, mens SPK anslår en reduksjon på 15,5 mill. kr. Til sammen gir dette 26,7 mill. kr lavere pensjonsutgifter, inkludert sosiale utgifter. Prognosene bygger på oppdaterte pensjonsforpliktelser, bruk av premiefond og siste opplysninger fra årets lønnsoppgjør.

Vedtaks punkt 3.

Fylkesdirektøren foreslår å flytte 0,7 mill. kr fra sektor for utdanning, folkehelse og tannhelse til sektor for økonomi og virksomhetsstyring. Beløpet fordeles slik:

- a. 0,5 mill. kr til intern flytting av en ansatt. Dette er en del av arbeidet med å organisere drift og vedlikehold i tråd med eiendomsstrategien.
- b. 0,2 mill. kr i 2026 til renhold ved PPT, OT og alternative opplæringsarenaer. Dette er også en del av arbeidet med å organisere drift og vedlikehold i tråd med eiendomsstrategien.

Vedtaks punkt 4.

Seksjon eiendom i sektor for økonomi og virksomhetsstyring fikk 3,5 mill. kr i første tertial 2026. Midlene skulle dekke husleie ut året og nedrigging av brakkeriggen ved Skogmo videregående skole når leieforholdet ble avsluttet. Leieforholdet er nå forlenget til ut juli 2027. Det er derfor ikke behov for å rigge ned brakkeriggen i 2026. Fylkesdirektøren foreslår derfor å flytte 1,6 mill. kr fra sektor for økonomi og virksomhetsstyring til disposisjonsfondet.

Oppsummering økonomirapportering

Ved utgangen av august forventer fylkesdirektøren et positivt netto driftsresultat på 153,9 mill. kr etter foreslåtte budsjettjusteringer. Dette er en forbedring på 38,7 mill. kr sammenlignet med revidert budsjett.

Økonomirapporteringen ved 2. tertial viser at sektor for utdanning, folkehelse og tannhelse melder om et merforbruk på 30,0 mill. kr knyttet til videregående skoler og tannklinikker. Videre melder sektor for organisasjon og digital utvikling om et forventet merforbruk på 1,0 mill. kr knyttet til digitale tjenester. Sektor samferdsel melder om balanse, men har et underliggende merforbruk på kollektiv i størrelsesorden 6 mill. kr. Dette avviket tas inn ved å redusere driftsrammen for veidrift. Øvrige tjenesteområder rapporterer balanse ved årsslutt når en hensyntar foreslåtte budsjettjusteringer i denne saken. Unntaket er sektor for samfunnsutvikling som rapporterer et mindreforbruk på 2,0 mill. kr.

Fylkesdirektøren iverksetter på bakgrunn av status etter 2. tertial en midlertidig innkjøps- og ansettelsesstopp i fylkeskommunen ut 2026. Tiltakene skal bidra til å begrense utgiftsveksten resten av året.

Nye prognoser fra KLP og Statens pensjonskasse (SPK) viser lavere pensjonsutgifter enn forutsatt i budsjettet. KLP anslår en reduksjon på 11,2 mill. kroner, mens SPK anslår en reduksjon på 15,5 mill. kroner. Samlet innebærer dette 26,7 mill. kroner i lavere pensjonsutgifter, inkludert sosiale utgifter.

Reduksjonen gjelder en engangseffekt i 2026 og skyldes blant annet lavere kostnader knyttet til årets opptjening som følge av lavere lønnsvekst enn forutsatt. Kommunal- og distriktsdepartementet har redusert forholdstallet mellom diskonteringsrenten og forventet lønnsvekst fra 2025 til 2026, og forholdstallet skal reduseres ytterligere i 2027. Dette vil gi en høyere beregnet pensjonskostnad i tiden framover.

Det er varslet at pensjonskostnaden framover skal nærme seg pensjonspremien, slik at premieavviket blir redusert. Det er derfor nødvendig å opprettholde nivået på den budsjetterte pensjonskostnaden framover og på sikt øke budsjettet.

Siden reduksjonen i pensjonsutgiftene i 2026 er midlertidig, gir dette ikke grunnlag for en økning av rammene til sektorene. Det er viktig at tiltakene som ligger til grunn for innværende handlings- og økonomiplan, følges opp gjennom årets rapportering. En grunnleggende forutsetning for god økonomistyring i fylkeskommunen er at sektorene tilpasser aktiviteten til de vedtatte økonomiske rammene og gjennomfører nødvendige tiltak for å sikre dette.

At sektorene overholder de tildelte rammene, er også en viktig forutsetning for arbeidet med den nye handlings- og økonomiplanen. Midlertidige økonomiske gevinster i enkeltår bør ikke brukes til å finansiere varige utgiftsøkninger.

Oppdaterte prognoser for sentrale inntekter viser en økning på 4,8 mill. kr. Prognosene er basert på signalene som kom i RNB (revidert nasjonalbudsjett) i forhold til økt forventet skatteinngang for kommuner og fylker på nasjonalt nivå, og en vurdering av de løpende innbetalinger av skatt og rammetilskudd fram til og med 2. tertial.

Årsprognosen for netto finansutgifter reduseres med 9,6 mill. kr som hovedsakelig skyldes endringer i rentebanen. Mer utdypende opplysninger om renter og lån er omtalt i finans- og gjeldsrapporten som er inkludert i denne økonomirapporteringen.

Som følge av justeringer i framdriften i investeringsprosjektene reduseres årets budsjett med 71,5 mill. kr mot opprinnelig budsjett.

Fylkesdirektørens vurdering

Arbeidet med å prioritere ressurser og avklare hvilket tjenestenivå som er realistisk, er fortsatt viktig og videreføres i arbeidet med handlings- og økonomiplanen for kommende periode. For å nå de økonomiske målene fylkestinget har fastsatt for Telemark fylkeskommune, er det avgjørende å ha et tydelig bilde av dagens driftsnivå. Det forutsetter også at sektorene gjennomfører nødvendige tiltak for å oppnå driftsbalanse og sikre at virksomheten drives innenfor de vedtatte budsjetttrammene.

For ytterligere tall og kommentarer fra økonomirapportering, gå til [telemarkfylke.no](https://www.telemarkfylke.no), velg Meny, i undermeny Om oss, velg Budsjett og økonomi og økonomirapportering.

<https://www.telemarkfylke.no/no/meny/om-oss/budsjett-og-okonomi/>

Vedlegg: